

КОНЦЕПЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне право – одна з фундаментальних навчальних дисциплін, яка вивчається в юридичних навчальних закладах. Важливе значення цивільного права як галузі права полягає у тому, що воно регулює товарно-грошові, інші майнові та особисті немайнові відносини за участю громадян, юридичних осіб, держави, інших соціальних утворень на засадах юридичної рівності, диспозитивності, ініціативи та широкої свободи суб'єктів у визначенні своїх прав та обов'язків.

Курс цивільного права тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як теорія держави і права, конституційне право України, сімейне право, трудове право, цивільне процесуальне право, господарське право та господарський процес. Цивільне право є важливим підґрунтям для вивчення міжнародного приватного права.

До основних джерел, за якими вивчається цивільне право, належить Цивільний кодекс УРСР, Цивільний кодекс України, Сімейний кодекс України, Закони України та інші нормативно-правові акти.

Саме Цивільний кодекс УРСР передбачає поділ цивільного права на першу та другу частини. До першої частини належать норми, що визначають поняття, принципи цивільного права, загальні положення про суб'єкти, об'єкти, представництво та довіреність, здійснення та захист цивільних прав, право власності. Друга частина цивільного права містить норми, що регулюють конкретні види договірних та позадоговірних зобов'язань, спадкове право.

Вивчення дисципліни “Цивільне право” передбачає також ознайомлення з нормами, які містяться у Цивільному кодексі України (який набуває чинності 1 січня 2004 року), їх аналіз, порівняння з чинним законодавством.

Необхідним елементом вивчення курсу є вирішення практичних задач (казусів) на основі чинного законодавства, складання претензій та позовних заяв до загального та господарського судів з основних питань, що вивчаються цивільним правом.

Завдання дисципліни: вивчення основних положень цивільного права як галузі, засвоєння змісту цивільно-правових інститутів, об'єктивних закономірностей їх розвитку; вироблення у студентів

уміння застосовувати у практичній діяльності набуті знання і норми цивільного права; засвоювати теоретичні положення науки цивільного права і цивільного законодавства.

В результаті вивчення курсу студенти повинні знати:

- предмет та методи цивільно-правового регулювання;
- джерела цивільного права;
- особливості суб'єктного складу цивільних правовідносин;
- об'єкти цивільних правовідносин;
- підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин;
- строки здійснення та захисту цивільних прав;
- право власності: поняття, форми, зміст, підстави виникнення (припинення) та способи захисту;
- особливості договірних та позадоговірних зобов'язань;
- спадкове право;
- судову практику з цивільних справ;

Внаслідок вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- аналізувати юридичні факти;
- тлумачити зміст чинного цивільно-правового законодавства;
- застосовувати норми права для врегулювання цивільно-правових відносин та при вирішенні конкретних спорів;
- складати цивільно-правові документи.

Вивчення курсу здійснюється на основі навчальної програми. Програмою передбачене глибоке вивчення студентами юридичної науки, системи її категорій, понять і ознак.

Програма з цивільного права визначає коло питань, які підлягають обов'язковому вивченню з цієї дисципліни. Обов'язковість програми означає, що протягом того часу, який відведено на вивчення цивільного права за навчальним планом, усі питання, передбачені програмою, повинні бути засвоєні студентами. Програма визначає і обсяг вимог, які можуть бути поставлені перед студентом при здачі ним заліків або іспиту з даної дисципліни.

Основними видами занять з вивчення навчального курсу є:

а) лекції – важливий вид навчальних занять, який дає основи наукових знань з цивільного права, формує науковий світогляд, розкриває зміст цивільно-правових інститутів;

б) семінари – проводяться з основних, найбільш складних тем

цивільного права. Їх мета – закріплення і поглиблення теоретичних знань слухачів з цивільного права, набутих на лекціях і під час самостійного опрацювання матеріалу, норм цивільного законодавства; набуття практичних навичок при вирішенні практичних задач (казусів);

в) самостійна робота – метод глибокого вивчення і творчого засвоєння студентами навчальної програми з цивільного права. Методичне керівництво самостійною роботою здійснює викладач;

д) курсова робота – має на меті закріпити та узагальнити одержані знання студентів з цивільного права, навчити самостійно проводити наукові дослідження. Написання курсової роботи здійснюється у 7 триместрі;

е) залік – один із видів триместрового контролю. Головна його мета – перевірка теоретичних знань студентів з цивільного права, практичних навичок застосування норм цивільного законодавства при вирішенні конкретних задач (казусів), вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою. Студенти складають заліки у 4, 5 та 6 триместрах;

є) іспит – складається після вивчення дисципліни, тобто у 7 триместрі.

ж) державний іспит – один з найрезультативніших видів контролю знань студентів з цивільного права, який здається студентами відповідної спеціалізації.